

MŪSU KELIAS

Lietuva
Tėvynė
mūsų...

LITHUANIAN NEWSPAPER „OUR WAY“ * AUTHORIZED BY EUCOM HQ, CIVIL AFFAIRS DIVISION

Nr. 31 (221) V metal

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, IŠEINĄS DUKART SAVAITĖJE

Dillingen/D., 1949 m. balandžio 20 d.

Nepertraukiamas SOS Vakarams

Mus įpareigoja Sibiran išvežamieji

Tikrai demokratiškas šalių spauda savo skaitytojus skatina pasisakyti aktualiausiais klausimais, jų nuomėms skirdama kampą „Mailbag“, „Das Freie Wort“ ar kitaip pavadinimą. Keista, pas mus šis paprotys nėra prigijęs. Nors ir tremtyje nekarata, berods, „Mintis“ kvietė skaitytojus išsijudinti... Deja.

Vakarų Valstybėse tačiau šios „pašto skrynutės“ yra nuo seno žinoma, priimta net neatskiriama rimto laikraščio dalis. Su jomis skaitomasi. Jas kaip visuomenės nuomonės išreiškėją respektuoja šalių vadovaujamieji politikai. Jose drąsiai savo nuomonę šalia lojo reiškia studentas, milijonierius — darbininkas, krašto pilietis — betsis, persekiojamas pabėgėlis.

Apvaizda lėmė — dešimtys tūkstančių Lietuvių vietoj ištremimo Sibiran, Vorkuton, atsirado Vakaruose. Tas juos įpareigojo būti tikrais, nors savotiškais ambasadoriais. Jie turėjo „rusų didvyriškumą“ įtikinti pasauliui atverti akis ir papasakoti apie žmogaus sukuria pragarą, kuri tie patys DP — pabėgėliai matė ir patyrė.

Nieks negalėtų užginti, jog prie Atlanto pakto suformavimo atmosferos pasaulį prisidėjo DP. Vienas jų, Kravčenko, pasikvietęs daugiau likimo draugų iš DP stovyklų, įrodė, kad jis teisingai rašė savo knygoje, o šimtai tūkstančių kitų DP teisingai pasakojo apie sovietiskąją rojų, ką laisvasis Prancūzijos teismas patvirtino...

Pirmoji DP misija buvo įvykdyta. Tačiau jokių būdu, laimingai išsprukę nuo raudonojo koso bėgliai negali jau ramiai sau nusiplauti rankas ir nutelkę šypsenas emigruoti į užjūrius, stengdamiesi užmiršti visa tai, kas primintų kenčiančią tėvynę... Pasaulis, įtikėjęs teisybe apie sovietus per retai sužino, kaip tortūruojamos, žudomos sovietų jau užgrobtos tautos. Jų tarpe ir Lietuva! Net tokie kaip Churchillis nori užmiršti, jog ir ji per amžius priklausė Europai pareikšdamas „... mūsų pozicijos Europoje buvo sėkmingai išlaikytos...“ Pasaulio vyriausybės informacija, mes tikim, pilnai atlieka vadovaujamą veiksmą, įgalinti ministrai. Bet kas turi paveikti mūsų reikalu pasaulio įvairiausių šalių opinią. Tikimės patys! Pasaulio spauda mums tam reikalui visur — Australijoje, Kanadoje, P. Amerikoje, JAV — siūlo „laisvąjį žodį“... „Prasom“ — kreipkitės į mūsų skaitytojus, o paskui ir mes parašysim... „Savotiška, kaip ir pati masė, yra mūsų opinija, tai prisimena kiekvienas lietuvis, kaip jis be kurio nors skirtumo vokiečių buvo traktuojamas „prakeikto svetimšalio titulu ir tiek...“ Gi užteko, jog per didžiąją vokiečių spaudą, jos „laiskų kraiteles“ pereitų porą buv. karo belaisvių ir Karaliaučiaus gyventojų atsiliepimų „lietuvių buvę jų gyvybių išgelbėtojai“ ir panašiai, ir vokiečiai su iš-

imtimi lietuvius išskiria. Juo labiau, jog tokie pareiškimai nesiliauja. Visai nesenai vienam Karlsruhės laikrašty tūla karaliaučiskė pareiškė nerandanti žodžių išreikšti savo dėkingumo lietuviams... Kas galėtų tvirtinti, jog tai neturės įtakos būsimų Vokietijos — Lietuvos tarpusavio santykių raidai? Arba vėl — rusų socialdemokratų su „gražbyliu“ Kerenskiu priešakyje pasiryžę pradžiūti atkurti „motinos“ Rusijos Imperiją, užsimerkę praeina pro „pajūrio gubernijų“ klausimą... Vis dėl to magiškos pasaulio opinijos...! O ją laimėti, įskaitant menininkus (Ang-

čiai pabėgėlių būtime pasaulyje laimingiausi žmonės...“

„Die Neue Zeitung“ — „Das freie Wort“: „... per slaptus radijo siųstuvus lietuvių partizanai neprašo jiems padidinti duonos normos, bet laisvės ir tik laisvės! Tolimesnė tolia padėtis tenykščioms mažoms tautoms reiškia ne tik tėvynės ir turto praradimą, bet ir visišką pranykimą ir milijonų žmonių mirtį Sibiro taigose. Mums, baltiečiams, skaudu, kada atsakingi pasaulio politikai entuziastiškai kalba apie Europos gerbuvį, kada... iš rytų Europos be pertraukos skamba SOS.“ Almus

Antikomunistinis sąjūdis už geležinės uždangos

Šeštadienio vakare Stutgarto radijas pranešė, kad už geležinės uždangos labai sustiprėjęs antikomunistinis sąjūdis. Ypač gerai veikia jis Lietuvoje. Tačiau jis veikia Latvijoje, Estijoje ir Ukrainoje.

Lietuvos miškuose Pabaltijo patriotų yra vyriausioji būstinė. Atvykusių iš Rytų pareiškimu, pagrindinis veikimas esąs aprūpintas radijo siųstuvais ir labai trukdąs Sovietų susisiekimo linijoms. Komunistų veikėjai dažnai padaromi nekenksmingais. Prie partizanų prisideda ir vokiečių kariai-belaiviai.

Panašus pagrindinis veikimas organizuojamas Rytinėje Vokietijoje — rusų zonoje. Vokiečiai suderina savo veikimą su Pabaltijo ir kitų partizanų veikimu.

Akivaizdoje tokių įvykių, mums reikia labiau suglaudinti gretas, daugiau susiklausimo, tolerancijos ir vieningumo siekiant aukščiausio tikslo — krašto išvadavimo. Politiniai įvykiai teikia daugiau vilčių ir mūsų tautai išsivaduoti iš vergijos, kurią uždėjo rusiškasis komunizmas.

lija), retkarčiais sportininkus, visada lengviausia per spaudą.

Todėl visi, kurie tik pavaldų plunksną, turėtų kiekvieną progą apeliuoti į apsigyvento krašto visuomenę, šiuo lengviausiu prielaimu būdu. Lietuvai daroma skauda — ašarų, kraujo upeliai, negali būti užmiršti.

„Wer schweigt, macht sich mitschuldig“, sako senas vokiečių įstatymas. „Kas tyli, tas dalyvauja nusikaltime“ — šiuo kartu mums jis yra pritaikomas. Ir ne tik mums, nes toliau yra šitaip aiškinama: „Kas nesima kontrapiemonių, tas parodo, jog jis solidarizuoja nusikaltime prieš žmoniją...“ O kovoti mus įpareigojo ne tik apvaizda, bet mums prieinamomis priemonėmis tos kovos reikalauja ir pasilikusieji bei išvežti Sibiran.

Galimas dalykas, vieno katro laiško dėl kokių nors sumetimų redakcija neįdėd, bet iš 10-ties vienas tikrai tilps. Turime nemaža pvz., iš kurių štai pora: didžiausio pasaulio laikraščio Europos laidoje — „New York Times“ — G. Puodžinkaitis, studentas: „... kad mes esame Vokietijoje, tai nėra mūsų kaltė. Priešingai, tai yra kaltė Vakarų galybių, kurie leido sovietams tęsti savo nusikaltimus...“ Jei mūsų šalis būtų laisvos, nebūtų iš viso DP klausimo, nes mes seniai, kad ir pėsti būtime parbėgė.

„New York Herald Tribune“ rašo tūlas latvis, pasinaudodamas Naujųjų Metų proga: „... mūsų tautiečiai miršta snieguoto Sibiro darbo stovyklose, o vakarai apie tai nieko nežino...“ Jei 1949-aisiais Baltijos valstybės būtų išvadautos, aš ir tūkstan-

A. bombos bus mėtomos ant priešo

KARAS GALĖTŲ TĘSTIS NET 20 METŲ

Šiaurės Atlanto pakto žiedai jau pasirodė. O po to galima bus laukti ir vaisių, kurie vieniems bus malonūs, o kitiems neskanūs.

Prezidentas Trumanas JAV kariuomenės dieną pareiškė pasauliui, kad jis „nedelstų“ su atominės bombos panaudojimu dar kartą, jei grėstų karas J.A.Valstybės ir pasaulio demokratijoms. Šis pareiškimas JAV karinių pajėgų vyriausiojo vado rodo, jog Amerika nenori karo ir kad ji, saugodama savo kraštą ir demokratines laisves bei jos institucijas, panaudos patį baisiausią pasaulyje ginklą — atominę bombą. Toks pareiškimas teikia drąsos visiems Atlanto pakto dalyviams, o pavergtoms tautoms vėl sužadina vilčių ir tikėjimą į teisingumą ir į žemiškąją laisvę.

Prezidentas, savo pareiškimu priminęs priešui, kur Amerika eina, pastebėjo, jog S. Atlanto paktas padėsias apsisaugoti nuo tokio sprendimo, atseit nuo a. bombos panaudojimo. Kalbėdamas kongreso demokratų naujesiems nariams pasakė:

„Ar mums tai patinka ar ne, mes esame įstumi į šią poziciją dviejų praėjusių pasaulinių karų, kurių galima būtų buvę išvengti, jei mes būtume padarę tai, ką galingiausias Viešpats žadėjo, kad mes tai padarytume prieš 1918 metus, bet ne po dviejų baisių karų. Aš žinau, kad čia nerasiau nė vieno žmogaus, kuris norėtų matyti karą, kad įtikintų, kokia yra mūsų atsakomybė.“

„Pasaulio istorijoje niekad nebuvo tokios respublikos, monarchijos ar

totalitarinės valstybės, kurios būtų susidurios su tokia padėtimi, kokia mes turime. Mes siūlėme atiduoti didžiausią pasaulio ginklą žmonijos gerovei. Mes siūlėme atiduoti galingiausius dalykus, kuriuos turime, jei pasaulio tautos ateitų ir sudarytų kontrolę to ginklo, kuris būtų apsaugotas nuo panaudojimo žmonijos naikinimui.“

Trumanas čia prisimena pirmąjį bombų panaudojimą prieš Japonus ir pasisako kodėl jis priėjęs prie tokio sprendimo:

„Aš padariau sprendimą dar prieš 1945 m. liepos mėn. ir tai aš nusprendžiau pasiremdamas ne tik šio krašto, bet ir priešo krašto gerovei. Ir aš padariau šį sprendimą todėl, kad aš maniau išgelbėti 200.000 mūsų jaunų vyrų ir kokių tris ar keturis šimtus tūkstančių priešų.“

„Dabar aš tikiu, kad mes esame vėl tokioje pozicijoje, kurioje mes niekad nepadarytume tokio sprendimo, bet jeigu JAV ir demokratinio pasaulio gerovė atsidurtų sprendžiamam likimui, aš nedelsčiau padaryti jį vėl. Aš tikiu ir meldžiuos, kad jis niekad nebūtų reikalingas... Vokietija padariusi du kartus klaidą ir nesupratusi, jog mūsų vienintelis siekimas yra taika ir visų tautų ir visų rasų pasaulyje gerovė...“

Būsimasis karas tęsis 3 savaites?

Daily Mail spec. korespondentas iš Washingtono praneša, kad JAV atstovų rūmų finansų komiteto pirmininkas p. Cl. Cannon pareiškė apie būsimą karą šit ką: „J.A.Valstybės turi būti pasiruošiusios aprūpinti kitų tautų kariuomenę taip, jog jos galėtų siūsti savo jaunimą į karą, ir mūsų jaunimui nereikėtų ten eiti. Tad štai ką reiškia atom. bomba J.A.Valstybėms. Mes turime smogti sausumos bazių lėktuvais Maskvai ir kiekvienam kitam Rusijos miestui vienos savaitės būvyje karui prasidėjus. Pasirašydami Atlanto pakta, mes turime tokias bazes. Visa, ką mums reikia, tai lėktuvų bomboms nunešti.“

Toliau p. Cannon taip nurodė: „Būsimasis karas turi būti laimėtas per pirmas tris savaites. Mes turime per tą laiką išdulkinti kiekvieną karinį centrą Rusijoje, nes, priešingu atveju, Rusija su savo 15.000 lėktuvų per 60 dienų kontroliuos visą Europą.“

Tuo pačiu metu senatorius R. Flandres senate pasakė, kad JAV turėtų siūsti vairuojamas raketas į Sovietų Sąjungą ir paskelbti Sovietų žmonėms „dangiško radijo“ brošiūrėlių.

KAS SAVAITĖ PO ATOMINĖ BOMBA

JAV „ginkluotųjų pajėgų chemijos žurnalas“ rašo, kad, apskritai

skaičiuojant, J.A.Valstybės kas savaitę pagaminančios po vieną atominę bombą. Vienos bombos gamyba siekia apie vieną milijoną dolerių ir kad šiuo metu esą tarp 100—200 bombų atsargoje.

Be šio ginklo, dar autorius tame pat laikraštyje mini tris ginklų rūšis — biologinius, radijo aktyvias dulkes ir vieną dar „slaptą“. (NYHT)

Dailės paroda jau išsiųsta į JAV

JA GLOBOTI ĖMĖSI JAV LIETUVIŲ TAUTINĖS SROVĖS VEIKĖJAI

Prieš metus suorganizuota dailės paroda išsiuntimui į JAV vis tebegulėjo Hanau lietuvių stovykloje. Buvo kreiptasi į ALT ir gautas atsakymas, kad tam reikalui negali skirti didelių lėšų, kurios numatomos išleisti parodą beklinojant iš vietos į vietą. Ir į BALF-a kreipimasis nedavė jokių rezultatų. O paroda vertinga ir neabejotinai daug gali patarnauti lietuviškajam reikalui. Patys dailininkai, daug rūpesčio įdėję parodą organizuodami, jau buvo bepradėję galvoti, kad reikią eksponatus gražinti savininkams.

Apie parodą buvo išsamiai painformuoti Amerikos lietuvių tautinės srovės (ALM-LVS) veikėjai. Jie ėmėsi iniciatyvos parodą būtinai perkelti į JAV ir tenai įvairiose miestuose parodyti. Energingo adv. A.

Olio pastangų dėka tuojau buvo apmokėta apie 3.000 dol. parodos perkėlimo į JAV reikalams ir dail. Liudas Vilimas parodą jau balandžio 8 d. galėjo pakrauti į traukinį išsiuntimui į JAV. Darbo tomis dienomis buvo nepaprastai daug, nes reikėjo pasirūpinti ir leidimais, apie kuriuos iki šio laiko buvo tik kalbėta, bet iš tikrųjų jų dar nebuvo.

Numatyta, kad paroda jau balandžio 31 ir gegužės 1 d. bus atidaryta New Yorke. Kaip žinoma, tuo laiku New Yorke vyksta ir Amerikos lietuvių tautinės srovės visuotinis suvažiavimas.

Koks bus paruoštas parodos eksponavimo planas po visą JAV, mes artimiausiu metu painformuosime skaitytojus. B. G.

Jungiasi pavergtųjų kraštų tautos

LIETUVĄ ATSTOVAUS MINISTERIS P. VL. SIDZIKAUŠKAS

UP iš New Yorko praneša, kad 18 kraštų iš už geležinės uždangos politiniai tremtiniai gegužės 5 dieną susirinko ir pasizadėję visiškai susijungti, kad jų tėvynės būtų išvadotos ir federaliniais saitais sujungtos.

Antikomunistinė organizacija pareiškė, kad daugiau negu 50 žymių asmenų iš rytinių Europos kraštų dalyvaus tame susirinkime. Anksčiau laisvai išrinktieji asmenys-kalbėtojai atstovaus politinėms ir tautinėms grupėms iš pavergtųjų tautų 360 milijonų: Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Vengrijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lietuvos, Len-

kijos, Rumunijos, Rusijos, Baltgudijos ir Ukrainos.

Tame susirinkime svarbiausieji atstovai bus šie: Lenkijos ūkininkų partijos pirmininkas St. Mikolaičikas, Vengrijos minist. pirm. F. Nagy, Jugoslavijos ambasadorius Washingtone C. Fotič, tarptautinės ūkininkų unijos šefas Dmitro iš Bulgarijos, Rumunijos užsienių reikalų ministras Gr. Gafencu, Lietuvos ministeris V. Sidzikauskas ir Estijos užsienių reikalų ministeris K. Pusta.

Visi šie buvusieji žymūs valstybės atstovai jungsis į vieną vienetą ir dės visas pastangas savo tautoms išvaduoti. (m)

BALF-o Pirmininkas - lietuvių tremtinių reikalais

PASIKALBĖJIMAS SU D.P. KOMISIJA. DAROMI ŽYGIŲ IMIGRACIJAI PASKUBINTI. KAS IR KIEK ATVYKSTA. BALF VEIKLA AMERIKOS VALDŽIOS UŽGIRTA.

BALF pirmininkas kun. dr. Juozas B. Končius, kuris kartu yra direktorius National Catholic Resettlement Council ir Cooperative for American Remittances to Europe (CARE), šiomis dienomis įvykiai šalpos ir imigracijos reikalais lankėsi Washingtone. Grįžęs susitiko pasidalyti savo įgytoms žinioms su Amerikos lietuvių spauda. Jūs korrespondentas ta proga pirmininką paklausė:

— Kodėl D.P. imigracija į Jungtines Amerikos Valstybes eina tokiu lėtu tempu?

— Geras klausimas, — pastebėjo pirmininkas, — Kaip tik tuo reikalu Washington turejome net kelių valandų diskusijas su federalinės valdžios paskirtais D.P. Komisijos nariais: Ugo Carusi, Harry N. Rosenfield ir Edward M. O'Connor, jų raštinėje. Pasirodė, kad yra per daug įvairių formalumų; jų dėka, nuo aplikacijos patvirtinimo Washingtono dienos (nuo bylos numerio išdavimo) iki tremtinių gauna Amerikos Konsulo vizą užtrunka apie 120 dienų.

— Kur pasireiškia tie formalumai?

— Iš komisyonierių pareiškimų paaiškėjo štai kas: (a) kai garantijos davėjas išpildo aplikaciją, iki pasiekia Washingtoną ir gauna komisijos patvirtinimą — užtrunka savaitė laiko. (b) Kita savaitė praeina, iki įgaliojimai Europoje gauna pranešimus; kol įgaliojimai susisiekia su tremtinių ir ji apklausinėja, praeina kita savaitė ar net daugiau. Jeigu tremtinių, pvz., neturi vedybų įrodymų ar kitų reikalingų dokumentų, jis prie liudininkų ar vietos valdžios įstaigose turi sudaryti paliudymus, už kuriuos reikia mokėti 4—6 vokiškas markes. Daugelis tremtinių visai neturi pinigų ir dėl to jų bylos užkliūva. (c) CIC ar kariška policija iširia kandidato išlikimybę; tas užtrunka apie pora savaičių. (d) Visus dokumentus sutvarkyti konsulatuose paprastai ima dvi su puse savaitės. Pasitalko, kad tvarkant dokumentus reikia vokiečių policijos paliudymų ir rankų pirštų nuospaudų, tuo atveju tremtinio byla gali užsistoti nuo 2 iki 10 savaičių. Ne kiekvienam tremtiniui reikia tokių paliudymų, nes kur stovyklose yra sava policija, tie formalumai atliekami per pora dienų. (e) Sveikatos patikrinimas dabar jau gerokai pagreitintas, nes be iš Amerikos pasiųstų gydytojų, dabar įtraukti gydytojai tremtiniai ir vokiečiai. Dažnai pasitaiko, kad gydytojai tremtinius nesisukubina patikrinti, kelioms dienoms ir net savaitėms atideda galutiną jų sveikatos ištyrimą. Be to, pastebėta, kad vokiečiai ir tremtiniai gydytojai dažnai sudaro daugiau visokių kliūčių, negu amerikoniai. Tačiau atmetimų dėl nesveikatos yra labai mažai — tik apie 5%. Iš šių davinčių matote, kad kol tremtinių pereina visą procedūrą užtrunka apie 120 dienų, o kartais ir ilgiau.

— Ar numatoma kas nors daryti kal kurioms kliūtims pašalinti?

— Taip, numatoma. Dėl to ir turėjome šį susirinkimą, kuriame, be mūsų dalyvavo ir katalikų imigracijos atstovas Mr. R. Disco, kuris specialiai buvo nuvykęs į Vokietiją kelioms savaitėms iširti reikalus vietoje. Jis davė keletą pasiūlymų visai darbo eigaui pagreitinoti. Komisyonieriai sutiko panaudoti visas priemones, kad pagreintintų visą procedūrą.

— Kiek iki šiol D.P. Komisija yra gavusi darbo ir buto garantijų?

— Iki šiol Europą jau pasiekė apie 43.000 tokių garantijų. Suprantama, tos garantijos apima daug daugiau asmenų. Iš to skaičiaus dokumentacija galutinai paruošta 16.000 garantijų, o likusieji 27.000 dėl įvairių priežasčių yra užkliuvę IRO, CIC, Voluntary Agencies ir kitose įstaigose.

— Ar pirmininkas patyrėte, kas kaltas už tuos trukdymus?

— Šis klausimas buvo iškeltas. Paaiškėjo, kad Amerikos konsulatuose kliūčių nėra. Transportacija taip pat tvarkoje, tačiau daug garantijų yra užkliuvusių IRO vietinėse raštinėse, o kai kur federalinės valdžios atstovai, k. t. Stuttgarte, sudaro per daug nereikalingų kliūčių. Ap- lamai, komisyonieriai žadėjo nesklaidumų pašalinti ir reikalus pagreitinoti.

— Kiek dabar yra paruoštų darbo ir buto garantijų lietuviams tremtiniams apgyvendinti Amerikoje?

— Per šešis tūkstančius, kurie apima apie 18.000 asmenų.

— Kiek lietuvių iki šiol atvyko pagal D.P. įstatymą?

— Iki šiol D.P. įstatymu jau atvyko per 1.500 lietuvių ir tikimasi, kad iki balandžio vidurio tas skaičius pakils iki 2.000. Palyginti su kitais, mes skųstis negalime.

— Kurių tikybų bei tautybių tremtinių dabar daugiausia atvažiuoja į Ameriką pagal D.P. įstatymą?

— Iš esamų davinčių patirta, kad daugiausia atvyksta žydų, apie 40%; katalikų irgi apie 40%; protestantų apie 16% ir kitų apie 4%.

— O koki tremtinių nuosimčiai yra Europoje?

— Kiek man žinoma iš IRO davinčių, tremtyje dabar yra 55% katalikų, 30% protestantų, 9% žydų, 4% ortodoksų (pravoslavų) ir 2% kitų.

— Gabenant tremtinius, kodėl nesilaikoma tų proporcijų?

— D.P. įstatymas visai neklasifikuoja tremtinių pagal jų tikybą; šiek tiek atsižvelgiama į tautines grupes, o kaip žinote į tautines grupes įeina visų tikybų žmonės. Tautinės ir religinės grupės, kurios geriau organizuotos, turtingesnės ir turi daugiau savo įgaliojinių Europoje, turi galimybes pagreitinoti dokumentaciją ir iš Amerikos gauna daug daugiau garantijų butams ir darbams. Todėl jie gauna ir pirmenybę, pvz., žydų tremtyje Europoje yra tik 9% bendrojo skaičiaus, o pasiūtų jiems garantijų yra daugiau negu katalikų ir kitų grupių. Be to, jie turi didesnius personalus Europoje, negu bet kuri kita organizacija. Iš to labai aišku, kodėl jų ir atvyksta daugiausia.

— Tai kodėl prezidentas Trumanas ir kiti smerkia dabartinį D.P. įstatymą, kaip nukreiptą prieš katalikus ir žydus?

— Čia, matyt, aiškus nesusipratimas. Man atrodo, kad rinkimų metu kai kurie senatoriai ir žydų organizacijos paskleidė šūkį, kad D.P. Bilius prieškatalikiškas ir prieš-žydiškas. Tą pasigavo spauda ir išgarsino. Dėl prezidento Trumano pareiškimo, man visai nesuprantama, nes nei Katalikų Bažnyčia Amerikoje, nei Episkopatas niekada taip ne-

manė. Žydai tvirtino, kad įstatymas nukreiptas prieš juos, nes žydai atvykė daugiausia iš Lenkijos po gruodžio 1945 m. negali pasinaudoti šiuo įstatymu. Kiek man žinoma, tokių atbėgėlių iš Lenkijos 1946 m. buvo per 50.000. Asmeniškai aš niekad nesutikau ir nesutiksiu, kad dabartinis įstatymas yra nukreiptas prieš žydus ir katalikus.

— Ar yra pagrindo manyti, kad dabartinis D.P. įstatymas bus Kongreso pakeistas?

— Tuo reikalu kalbėjau su žymiais Kongreso nariais, kaip Senate Judiciary Committee ir Sub-Committee on Immigration pirmininku senatorium Patrick McCarran iš Nevados, senatorium Forrest C. Donnell iš Missourio, senatorium Robert F. Wagner iš New Yorko, Atstovų Rūmų nariais: John W. McCormick iš Massachusetts, Francis E. Walter iš Pennsylvania ir kitais kongresmenais. Iš pasikalbėjimų su jais susidariau įspūdį, kad jie nelinkę daryti didelių pakeitimų dabartiniame D.P. įstatyme, jie nori, kad jis pirmą sėkmingiau vykdomas ir gerai išbandytas. Be to, nori patyrinėti pačių jau į Ameriką atvykusių tremtinių gyvenimą ir tik tuomet, už metų ar kitų galvoti apie įstatymo pakeitimo reikala. Suprantama, šie Kongreso nariai pareiškė tik savo nuomones ir negalėjo kalbėti viso Kongreso vardu. Kada šis klausimas bus įneštas į Senato plenumą, paaiškės tik vėliau. Nei Senato, nei Atstovų Rūmų komisijos šiuo reikalu dar nepasiekė jokių konkrečių nutarimų. Atrodo, kad visas reikalas dabar yra tik tyrimo stadijoje.

— Ar BALF-as daro kokių nors žygių imigracijos reikalais?

— Taip, darome ką galime. Imigracijos Komisija, kuri veikia prie BALF-o, drauge su Centro Valdyba šį reikalą išsamiai diskutavo ir savo pageidavimus ir rekomendacijas pasiuntė U.S. Kongresui. Be to, po šių paskutinių pasimatymų su Senato ir Atstovų Rūmų nariais, pasiūnčiau jiems laiškus trumpai išdėstydamas mūsų organizacijos pageidavimus.

— Kokie tie pageidavimai?

— Čia apie juos nenorėčiau kalbėti ir aiškinti, nes mūsų spaudoje anksčiau apie juos buvo rašyta.

Du lietuviai aukštosiose pareigose

(Korespondencija iš Šveicarijos)

Šveicarijoje šiomis dienomis lankėsi du simpatizingi lietuviai: medicinos daktaras kapitonas John M. Bachulus (Bačiulis) ir p. Jonas Liūdžius.

Kap. J. M. Bachulus yra gimes ir augęs Amerikos Jungtinėse Valstybėse, New Britain, Conn., ir baigęs Vermont universitetą, medicinos kolegiją. Pereito karo metu daktaras Bachulus ėjo vyriausiojo gydytojo pareigas viename amerikiečių lėktuvnešyje. Paskutiniu laiku kap. Bachulus priklauso prie Amerikos Jungtinių Valstybių Ambasadose Londone jūrų attachė štabo, kur dirba mokslinį darbą medicinos tyrinėjimų ir išradimų srityje. Dr. Bachului tenka tarnybos reikalais daug važinėti. Iš Berno jis išvyko Zenevon, paskum Florencijon, Romon, Neapolin, Sardinijon, o iš ten turėjo lėktuvu grįžti Londonon.

Nors Lietuvoje niekada nebuves, kap. dr. Bachulus gražiai kalba lietuviškai. Jis su pagarba mini savo motiną, kuri jį išmokė lietuvių kalbos. Kur tiksliai kap. Bachului tenka buvoti (o jis yra aplanckes kone visą mūsų planetą), jis visada stengiasi sueti ir kontaktą su lietuviams.

Inž. Banėnas - tarpt. DP prof. sąjungos pirmininkas

Prieš kurį laiką suorganizavus tarptautinę tremtinių profesinę sąjungą (The International Trade Union of Political Refugees and Displaced Persons — ITUPORD), sudaryta laikinė vadovybė šios sudėties: Inž. Banėnas (lietuvis) pirmininkas, Inž. Skiba (lenkas) I vicepirmininkas, Alfons Avotins (latvis) II vicepirmininkas, Inž. Tomaszczyk (gudas) III vicepirmininkas, Kovacevic (kroatas) sekretorius.

Daugelis mūsų tautiečių dirba IRO įstaigose. Atlyginimus gauna iš vietos burmistrų. Gaudami atlyginimą iš vokiškų įstaigų, dirbantieji ir jų šeimos nariai yra apdrausti vokiškose socialinėse įstaigose. Tokiu būdu iš dirbančiųjų uždarbių tam tikras sumas atskaito apdraudimui.

Daugelis dirbančiųjų nežino, kad jie ligos arba nedarbo atveju gali gauti tam tikrą, nors ir mažą atlyginimą. O taip pat nevisiems yra žinoma, kad apdraustieji ligonių kasose gali už papigintą kainą pirkti vokiškose valstinėse reikalingų vaistų (jeigu IRO ambulatorijose tokių vaistų nebūtų).

Šiuo straipsneliu, norėčiau, kiek man yra žinoma, painformuoti šio laikraščio skaitytojus, kad po pinigų reformos taip brangių D-markių nelaidytumėm be reikalo.

1. PAŠALPOS GAVIMAS NUSTOJUS DARBO, DĖL ETATŲ MAŽINIMŲ

Sis atvejis, manau, yra visiems gerai žinomas. Tokiu būdu liesiu tik trumpai ir patį principą. Atleistas iš darbo dėl etatų mažinimo privalo tuojau kreiptis į vietos IRO darbo įstaigą atleidimo pažymėjimo. Su tuo pažymėjimu tuoj reikia kreiptis į vokišką Arbeitsamtą. Ten gausite reikalingus blankus užpildyti. Be to, ten suteiks visas reikalingas informacijas. Po atliktų formalumų kas

— Gal atliktote kitų svarbių reikalų Washingtono, ypač BALF reikalais?

— Taip. Pora dienų, kartu su p. P. Minkūnu, mūsų reikalų vedėju, lankėmės State Departamente, IRO ir kitose įstaigose BALF veiklos reikalais Amerikoje, o ypač Europoje. Tiesą pasakius tai buvo mūsų kelionės pagrindinis tikslas. State Departamentas ir IRO mūsų veiklą ir operacijas Amerikoje ir Europoje užgyrė ir patvirtino, ir pasižadėjo glaudžiai bendradarbiauti.

— Ar numatote kokių nors naujų žygių lietuvių imigracijos reikalais?

— Mūsų imigracijos komitetas daro ką pajėgia, bet gaila, jo sudėtis labai mažas. Kaip BALF pirmininkas visuomet jiems pagelbsčiu. D.P. Komisijos kviečiamas, suprantama ir jų lėšomis, balandžio 5—6—7 dd. būsiu Chicagoje ir dalyvausiu federalinės valdžios ir valstijų atstovų konferencijoje tremtinių imigracijos ir jų įkurdinimo Amerikoje reikalais.

Nedarykime nereikalingų išlaidų

savitė išmokės nustatytą pašalpą. Prieš tai kas savaitę nustatytomis dienomis reikalinga ten pat registruotis. Nesiregistravus nustatytomis dienomis, nustojama teisė gauti pašalpą. Jeigu būtų reikalingas dėl svarbios priežasties praleisti registravimo dieną, tai reikalinga iš anksto pranešti Arbeitsamtui, pristatant iš IRO įstaigos raštelį.

2. PAŠALPOS GAVIMAS LIGOS ATVEJU

Susirgę paprastai mes kreipiamės į IRO ambulatorijos gydytoją. Pastarasis, žinoma, suteiks pirmąją pagalbą, o jei bus reikalinga, tai pasiųs į IRO išlaikomą ligoninę. Nuo darbo laikinai atleis, na ir rodosi tuo turėtų viskas ir baigtis. Bet pašalpos vistiek negaunama. Jeigu gauti pašalpą ligos atveju, be kreipimosi į IRO ambulatorijos gydytoją, reikalinga dar tuoj kreiptis į vokiečių ligonių kasos gydytoją. Vokietijos ligonių kasos gydytojas užpildys tam tikrą, geltonos spalvos blanką ir atliks kitus, tam reikalingus formalumus, o be to, suteiks visas reikalingas informacijas. Kiek teko pastebėti, gydytojai mielai padeda. Gi pasveikus arba sugrįžus iš IRO arba vokiečių ligoninės ir stojus vėl dirbti, reikalinga vėl tuoj kreiptis pas tą patį ligonių kasos gydytoją. Jis pagal IRO ar ligoninės gydytojo pažymėjimus apie pasveikimą išrašys tam tikrą blanką pažymėdamas, kad jau darbingas ir nurodys vietoje, kur galima gauti už sirgimą laiką pašalpą.

Teko pastebėti, kad dirbantysis susirgęs buvo paguldytas IRO ligoninė. Išgulėjęs per 2 mėn. ir pasveikęs negavo jokios pašalpos. Darbovietė nemokėjo, nes nedirbo, ir pašalpą turėjo mokėti ligonių kasa. Ligonijų kasa atsisakė pašalpą išmokėti, nes pagal įstatymus neišpildyti tam tikri formalumai. Tokiu būdu dėl informacijos stokos mūsų tautiečiai nustojo jam teisėtai priklausiančios pašalpos, taip maždaug 12—15 DM savaitel.

3. VAISTŲ IR AKINIŲ ĮSIGIJIMAS

Jeigu dirbančiam ar jo šeimos nariui IRO ambulatorijos gydytojas prirašė kokių nors vaistų, kurių IRO vaistinėse nėra, reikia kreiptis pas ligonių kasos gydytoją. Pastarasis parašys receptą ant ligonių kasos blanko ir vokiečių vaistinėse vaistai gaunami dovanai. Tik vaistinės ima po 25 pf. tam tikros mokesnio už kiekvieną receptą. Ta pati tvarka ir su akiniais.

4. DANTŲ GYDYMAS

Ta pati procedūra, kaip su vaistų bei akinių pirkimu. Ligonijų kasos gydytojas dirbančiuosius dovanai gydo, plombuoja, deda karūnėles ir t.t.

Pabaigai reikėtų pridurti, kad dirbantieji — ligonių kasos nariai kiekvienu ligos atveju kreiptųsi į ligonių kasas ir ten gaus visas reikalingas informacijas. Turėdami informacijas neišleis be reikalo tu centų, kurie reikalingi kitiems svarbiems reikalams. Taip pat nereikėtų pamiršti, kad dirbančiojo šeimos nariai irgi priklauso ligonių kasai ir naudojami tomis pačiomis teisėmis, kaip ir pats dirbantysis.

V. Kiličius

Filosofijos Dr. A. Baltinis

Würzburgo universitete įsigijo filosofijos daktaro laipsnį kun. Andrius Baltinis. Dizertacija: „Die Erkenntnis des realen Existenz Gottes in der Religionsphilosophie Hase Schellers“ apgynė pas žinomą filosofą prof. HansMeyer.

Kun. dr. Andrius Baltinis gimė 1909. X. 12 d. Biržų apskrityje. Vėlyvą ir kapeliono pareigas ėjo Mordėdyje, Seredžiuje, Rietave, Sedoje. Gyvendamas tremtyje, įstojo į Würzburgo universiteto filosofijos fakultetą ir kaip pagrindinę šaką studijavo filosofiją, šaltines — istoriją ir psichologiją. Labai gerai baigęs universitetą, įsigijo doktoratą. Pažymėtina, kad naujasis daktaras taip pat bendradarbiauja spaudoje, o jo asmuo pasižymi plačia ir gilia tolerancija.

LIETUVIŲ MUZIKOS KLUBO M. 15 KONCERTAS

Kompozitoriaus-pianisto Vytauto Bacevičiaus 210 East 77th st. New Yorko įsteigtas ir vadovaujamas klubas kovo 23 d. surengė 15-tą paeilii muzikos vakarą-koncertą. Be pačio maestro, programoje dalyvavo P. Stankūnas ir žymi Peru pianistė Sonia Vargas. (alm.)

Suskilo Kanados lietuviai

(Mūsų Kanados koresp. pranešimas)

Jau seniai buvo ruošiamasi ir š. m. kovo 26—27 d. Montrealio mieste įvyko Kanados lietuvių organizacijų atstovų seimas — suvažiavimas. Tiesą, jis buvo labai gausingas, bet produktingais darbais nepasižymėjo. Krikščionių demokratų grupė iš suvažiavimo išėjo ir dabar kuria savo atskirą organizaciją, nors kiti to labai vengė.

Šis skilimas Kanados lietuviams nieko gero nežada, ir jie užuot stiprėję dar labiau silpnės. Tuo jau dabar labai patenkinti Kanados komunistai. Tai pavyzdys, kaip nereikia daryti. Skillimą pasmerkė Vykdomosios Tarybos Pirm-kas min. V. Šidauskas, kuris atvyko iš Jung-

tinių Valstybių padaryti pranešimą apie Lietuvos laisvinimo reikalą. Kanadiečiai laukė ir prel. M. Krupavičiaus, bet jis dėl ligos neatvyko.

Daugiausia ginčų sukėlė laikraštinių Jono Kardošo pakvietimas „Nepriklausomosios Lietuvos“ redaktoriui. Mat, krikščionys demokratai juo nepasitiki ir jie norėjo laikraščio redagavimą turėti savo rankose. Dabar reikia laukti, kad krikšč. demokratai bandys organizuoti savo laikraštį. O tai būtų tikrai neprotinga, nes ir dabartinis vos laikosi. Kas kita, komunistų leidžiamam „Liaudies Balsui“, kuris yra finansuojamas iš Maskvos. Vyt. Valdotas

Pavojoingasis Makedonijos židiny

Rašo Ged. Galvanauskas

Tą dieną, kai pasaulio radijo stotys garsino Slaurinio Atlanto pakto pasirašymą Washingtono, eilinio klausytojo ausis patyrė, kad graikai komunistai pradėjo visu įkarščių kovoti. Tai buvo ženklas, kad Kominformas, tiesiog tarus — Kremlius, rankų nenuleido. Jis nerelkalingas išsėtis po trejų metų mūši ir Kinijos laimėjimo. Nesiliaus ir toliau kovojęs, nors Vakarų Europos gyven-tojai pradeda jausti žemę po kojomis, o Tolimuose Rytuose — Indokinijoje, Burmoje, Malajuose tik laikinai yra pralaimėjęs.

Atlanto paktas ji nepaprastai nerūpina. Ne jis vienas, bet viso pasaulio komunistai sušuko: puolimas, protestuojame! Tuo metu Maskva seniai pamiršo, kad jau keleri metai, kai ginkluotomis sąjungomis laisvam pasauliui grasina. Samoningai nutyli šuk: krikščioniška, kapitalistinė pasauli reikia sunaikinti. Krikščionybė liks ir gal sparčiau tobulės. Kapitalistinis pasaulis pamažu turės atsisakyti tų nelemutų išdavy, kurios išsėskė bolševizmą ir reformuotis. Visa tai palikime nuošaliai. Menų, jog nevienam skaitytojų kyla mintis: ką nūnai puls sovietai, savo tikslų siekdami? Kai kas mano Suomiją. Tiesa, ji dar priešinasi, bet įmesta sovietiniame krepšyje. Rimčiausia galimybė — bus siekiama pertvarkyti Balkanus, sprogdinti Jugoslaviją, sugniužinti Graikiją, užgrobti Salonikus, Dedeagac, prieiti prie Egėjaus jūros ir užkirsti laisvą judėjimą Dardaneluose. Tai milžiniškas uždavinys. Jam įgyvendinti daromos nemažesnės pastangos. Bulgarijoje, Vengrijoje, sunaikinus opoziciją, pradėtas aršūs komunistų partijų valymas. Sovietų pajungtų kraštų diplomatiniai atstovai yra iš Belgado atšaukti. Karinės pajėgos atvirai siunčiamos graikų komunistams remti. Tuo metu vakariečiai Jugoslaviją ūkišką paramą pažada, o griežtomis notomis Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos vyriausybės grasina, kad jos gyventojams nesuteikia laisvės, taikos sutartis lauko. Tomis notomis vakariečiai nori bakstelėti į nosį dėdei Stalinui, bet jis net ūso nepajudindes toliau varo savo darbą. Jis tiki, kad laikas veikia jo, o ne dėdės Sa-

mo naudai. Stalinas, kurį kai kas iš vakariečių taip neseniai „senu draugu vadino“, nesijaudina, kai jam primena rumunų Julijū Maniū ar bulgarą Nicola Petkov — sovietiškus kankinius, lygiai kai po eilės metų kai kas kalbės apie lietuvių šimtus tūkstančių kankinių, kurių kaulai išsėsis amžino sniego dengiamame Sibire ar karštojo Kazakstano dulkėse.

Paslaptingi valdovai. Makedonijoje dedasi kažkokie keisti dalykai. Nepaslapstis, kad bulgarai, Maskvos parėdymu, ruošia antpuolį ne vien prieš Graikiją, bet ir Jugoslaviją. Foreign Office paskelbė, kad nenu-mato tiesioginio antpuolio net Graikijos teritorijoje. Kelioms savaitėms praslinkus tas skelbimas nebuvo vė-jais. Galkai komunistai pradėjo rim-tą antpuolį Grammos kalnuose.

Zemųjų atstovas darbietis Noel Baker, grįžęs iš Jugoslavijos, tvirti-na, Kominformo puolimas neįduri-na Jugoslavijos tautų, o tuo labiau Jossip Broz-Tito. Jugoslavijos komunistai nemano, kad Kremlius pe-reitų į karinį puolimą. Krašte dar nepastebėta sukilimo ženklų ar judė-jimo prieš Tito. Tačiau kiti gerai informuoti sluogsniai tvirtina, kad prieš Tito jau yra buvę keli pasikė-sinimai, nors oficialiai jie neigiami. Tačiau aišku, kad Jugoslavijoje nėra ramu, kaip porina Noel-Baker. Ju-goslavijos komunistų partija košia-ma, 3 000 karininkų atleisti iš parei-gų, kariniai pasirušimai daromi. Kam visa tai?

Kremlius žino, kad ten didžiuo-sius tikslus gali atsiekti tik Graiki-ją sunaikinę. Pirmiausia reikia paim-ti į rankas Jugoslaviją. Pakeliui sto-vintis Tito turi būti nušluotas, o ne-priklausoma Makedonija suorgani-zuota. Šiose sąlygose Tito atsiduria neregėtoje sąlygoje. Jis skelbiasi ko-munistu ir net Staliną garbina, ta-čiau paskelbus sovietams ūkišką blo-kadą, jis ieško paramos Vakaruose. Su Graikija jis artėja, tačiau forma-liai stengiasi užsiginti. Kai Graikijos užsienio reikalų ministeris Konst. Tsaldaris ir karalius Povilas paskel-bė, kad metų bėgyje Graikija ir Ju-goslaviją būsią sąjungininkais, Tito pavaduotojas tuoj atšovė: ne. Ir tuo metu Jugoslaviją išpuola labai pa-

vojoingas žaidimas prie ugniakalnio kraterio.

Nauja taktika. Sovietai pradėjo labai atsargiai stumdo iškamšas, ku-rios turi atlikti jiems naudingą dar-bą. Pirmieji graikai sukilėliai nese-niai pareiškė, kad jie pritaria Makedonijos suvienijimui. Jugoslavijos, Bulgarijos, Graikijos ir Albanijos medoniškosios sritys turi sudaryti valstybę. Bledė, 1947 m. Tito ir Di-mitrov sutarė sudaryti branduolį Makedonijos valstybei, atsisakant kai kurių makedoniškų sričių. Vėliau juodu susikirto dėl Maskvos žaidimo. Pradžioje ji siekė Balkanų slavų są-jungos. Kai balkanus paėmė į savo rankas, toji sąjunga buvo pamiršta. Visai neseniai ėmėsi naujo žaidimo. Dimitrov 1948 XII. 19 paskelbė per radiją, kad būtinas reikalus atstatyti nepriklausomą Makedoniją. Netru-kus Jugoslavijos vidaus reikalų mi-nisteris Rankovič atkūrė: tai būtų tolygu Jugoslavijos likvidavimui. Aišku, kad makedoniečiai pritaria tai minčiai, nors nenuvokia, jog jie tebutų tik priemonė lipdytinei Ju-goslavijai nusilpninti. Bulgarai su-sisiekti su Albanija ir sudaryti vie-ningam frontui prieš likutį Jugosla-vijos ir Graikiją. Makedonija, bu-vusi priemone, tampa idėja. Tai idėja įgyvendinti jau paruoštas ginklas. Ties Kladovo, netoli Ru-munijos, telkiami bulgarų, rumu-nų ir vengrų kariniai daliniai. Ka-žin ar bus skelbiamas karas Ju-goslavijai, bet mažiausia abejotina

dėl jų panaudojimo prasidėjus ne-ramumams Tito valdome krašte. Ka-ras sukeltų tarptautinį triukšmą, o NOF sukilimas būtų priemonė ne tiek Makedonijai išlaisvinti, bet Maskvai patarnauti. Anglosaksai jau pastebė-jo, kad Jugoslavijos kariuomenė ati-traukta Italijos pasienyje. Ji pasis-tūmėjo kažkur Bulgarijos pasienin. Makiavieliškas žaidimas pradėtas. Jis patikina, kad Makedonijos vardas, pamirštas tūkstančių metų, šiais me-tais nekartą užkliudys jautresnę ausį.

Vienybės idealas. Nuo Rodoso ligi Pindo, nuo Planinos ligi Egėjaus yra Makedonijos turtinga šalis, gražiojo Vardaro laistoma. Ji suskilusi į atski-ras sritis. Amžiams slenkant jomis kaimynai naudojami prekybai vesti ar ginklais žvanginti. Į makedoniečius padarė didelės įtakos graikai, dalis jų subulgarinti, surumuninti, bet di-delės įtakos turi iš Ispanijos atvykę žydai ir užsilikę turkai. Tikybinu požiūriu neregėtas įvairumas. Makedonija galėjo seniai iškilti, kaip tvir-ta valstybė, jei ne tarptautinės poli-tikos intrigos. Rusams turkus sumu-šus, San-Stefano konferencijoje 1878. III. 3 Makedonija priskirta Bulgari-jai. Austrijai-Vengrijai įsikišus, Sa-lonikai nebuvo paliešti. Nuo to meto prasidėjo neregėtas veidmainiškumas. Makedoniečiai, šaukianti laisvės, bu-vo perkami ir parduodami. Tas pats buvo padaryta ir 1923 m. Lausanne sudaryta sutartimi. Padarytos klai-dos šaukiasi keršto. Sovietai tampa „laisvintojais“. Nemažesnio keršto reikalauja ir tos tautos, kurios lyg daiktai užparduoti sovietiskai vergi-jai. Nekaltos aukos už klaidą moka krauju. Kada juo mokės kaltininkai už žuvusias aukas ir tautų neregėtą persekiojimą?

Ivairios žinios

● JAV senatas vienu balsu priėmė pasiūlymą ir pasiuntė prezidentui įstatymą, kuriuo leidžiama naudoti 200.000.000 dolerių vairuojamoms ra-ketoms bandyti. (UP)

● Čekoslovakija ir Vengrija pasi-rašė karinės sąjungos sutartį, kuri apima visas „laudies demokratijas“, kartu su vyriausiu globėju — So-vietais.

● Šveicarijos vyriausybė uždraudė kalbėti Zenevoje buvusiam Prancū-zijos aviacijos ministriui prof. P. Cot. Taip pat ji neleido kalbėti ki-tam prancūzų prof. komunistui Pre-nant, kuris taip pat planavo šnektėti apie taiką. (R)

● Atominės energijos komisijos na-ryš S. Pike pareiškė, kad JAV turin-čios atsargos atominų bombų ir jos esančios paruoštos veikimui. Pak-lausias atsakė: „Taip, tai, ką jūs ma-note, mes dėl to dirbame.“

● Sovietų ir komunistinių kraštų delegacijos išėjo iš tarptautinės ra-dijo konferencijos po to, kai JAV at-stovas pradėjo Sovietus kaltinti už trūkumą „Amerikos Balso“ prane-šimus. Vėliau vėl sugrįžo.

● Sovietų savaitinis laikraštis New Times rašo, kad S. Atlanto paktas įgalinęs J.A.Valstybes kiekvienu me-tu išprovokuoti karą. Be to, Euro-pos kraštai gali kreiptis į Ameriką ginkluotais pagalbos esant streikams.

● Italijos ministeris pirmininkas de Gasperi įspėjo tautą, kad sukilimo pavojus dar nėra praėjęs. Jis pa-reiškė, kad vyriausybė nuolat bu-dinti ir kad jėga būslanti pasitika su jėga. Komunistams premjeras nurodė, kad bet koks jų mėginimas sukilinti bus sutiktas su „aktyvia g-y-nyba“, ir sukilimo autoriai nešią vi-

sas pasekmes“. Nors šis išspėjimas esąs su kaupu, tačiau tai buvę rei-kało pasakyti, nes Parlamente ir krašte slaučia komunistų agitacija. (AP)

● Britų darbiečių partija per savi-valdybinius rinkimus netekusi 253 vietų. Atseit, britai šiek tiek pasi-davė vėl į dešinę, daug simpatijų pareiškė konservatoriams, dabar-tiniai vyriausybės opozicijai. Konser-vatoriali gavė naujų vietų 344 ir ne-tėkė 19. Socialistai netekę 336, ir gavo naujų 83. Konservatoriali turi daugumą trijose grafystėse.

LIETUVISKAI-ANGLIŠKO ŽODYNO REIKALU

Pranešu visiems V. Pėteraičio lie-tuviškai-angliško žodyno įsigijimu suinteresuotiems, kad minimo žody-no laida jau baigiasi. Tautiečiai, no-rintieji minimą veikalą įsigyti, yra prašomi paskubėti. Žodynus galima gauti siunčiant pinigų betarpiui man arba pareikalavus išsiųsti išperkamu mokesčių, taipogi per stovyklų pla-tintojus.

Skubios emigracijos atveju užsa-kymas bus išpildytas pagreitinai: t. y. per 2—3 dienas.

Žodyno kaina: Vokietijoje 22.30 DM, Anglijoje 22 šil. 6 p. ir kitur 5 dol.

Užsakiusiems nemaziau 10 egz. duodama 10% nuolaidos.

Gerb. platintojai prašomi už par-duotus žodynus ko greičiau atsiskai-tyti.

Užsienyje gyvenantiems tautie-čiams-pranešu mūsų atstovų adresus:

1. Anglijoje: Mrs. L. Townsend, Back 19 Crookes, Sheffield, 10, York-shire, England.

2. Visiems kitiems kraštams: Miss E. Pėteraitis, Y.M.C.A. International

Šiuo pranešama Lietuvų Inžinierių Sąjungos Užsieny nariams, V.D.U-to profesūros nariams ir studentams, kad 1949. 3. 16 staiga mirė

Prof. Dr. Inž. Vladas JAKOVICKAS

Bavarijoje, Oberammergau, kur ir palaidotas.

Šiąją progą reiškiamo gilią užuojautą jo šeimai ir giminėms.

LISU Centro Valdyba

NE. Skelbiame skubią rinkliavą nors kukliam paminklui pastatyti. Aukas prašome siųsti: LISU C. Valdyba, Postfach 229, K e m p t e n / A l l g.

Skelbimas Nr. 66

Iš JAV ir kitur yra paieškomi šiame skelbime išvardinti asmenys. Ieškomeji arba apie juos žinantieji malonėkite atsiliepti C/Kartotekai per artimiausius LTB skyrius, kartu nurodant skelbimo eilės Nr. ir įde-dant reikiama kiekį pašto ženklų at-sakymui apmokėti.

77. Liet. Gen. Konsulatas New Yorke prašo atsiliepti įpėdinius Prano Vilko g. 1892 m. Taurakiemyje, mirusio 1947 liepos 2 d. Wilmerding, Pa. palikimo bylos reikalui.

78. Marija Remeikaitė-Klim, gvy. JAV, paieško brolio Remeikos Juozo, s. Juozo, iš Zvirgzdėnų km. Daugų parap. Alytaus apskr.

79. Palikimo bylos reikalui prašomi skubiai atsiliepti: Veronika Kumdrotienė-Samytė ir Mateušas Sami iš Bačių km. Ervilko vl. Tau-ragės apsk.

80. Mrs. Anna Ambrozė-Staškevičienė iš namų Vinickaitė iš Radziuš-kių km. Punsko apyl., gvy. JAV, ieško Brogų ir kitų giminių iš Zabariskų vl.

81. Mr. William Sluzkonis, gvy. JAV, paieško Alena Pekarskiūtė-Sve-dienė, žmona Zigmo Svedo, iš Pa-nedingio km.

82. Mr. John Budris (Budrus), s. Juozo, gvy. JAV, paieško: Anna Nevertaitis, Patricia Gilaitis, Jo-seph, James ir Vincent Budris (Budrus), visi kilę iš Vadžirio km. Simkaičių vl. Raseinių aps., gvy. JAV, ieško sesers Marcelės Martinkaitės-Kasperaitienės.

84. Voldemaras Gribauskas ar Gri-bovskas iš Panevėžio.

85. Zarembaitė Vladislava, g. 1924. 3. 25.

86. G. C. Senn, gvy. Rhodesia, pa-ieško: Banaicio Vytauto iš Kau-no; Danieliaus Mykolo, buv. Jur-daičių Aukl. įstaigos tarn. Galke-vičiaus Juozo, turėjusio Syrinis-kių vienk. Vaiguvos vl. Vaitke-vičiaus Juozo buv. Kalnaveržės Aukl. įst. tarnautojo; ir Kun. Latvėno iš Kauno.

87. Marija Bernotaitė-Lapsenkov pa-ieško: Barbaros Bernotaitės-Ka-veckienės 49 m. a., Kaveckų: Juozo 25 m., Petro 23 m., Kazi-mieros 21 m. — visi iš Kumzai-čių km. Kulij vl. Krėtingos ap.; Petro ir Kazimieros Bernotaitės-Cižauskų ir jų 2 vaikų iš Kulij; Justino ir Zuzanos Bernotaitės-Martinkų ir 3 vaikų iš Kulij; Jursino ir Onos Bernotaitės-Sie-

nių ir 2 vaikų iš Siemulių km. Kulij vl. Krėtingos apskr.

88. Mrs. Ona Daukšytė-Lipskis, d. Adomo, gvy. JAV paieško Dauk-šio Adomo, jo sunų ir dukterų bei anūkų, gyvenusių Vainoriškių km. Punsko parap.

89. P. Snabaitis, gvy. Anglijoje, pa-ieško tėvų: Petronės ir Kazio Sna-baičių ir brolių bei seserų: Al-fonso 38 m., Broniaus 34 m., Sta-nislovo 21 m., Vyto 11 m., Mari-jonos 26 m., Onos 15 m., Kazi-mieros 13 m. ir Salomėjos 11 m. — visi kilę iš Karpėjų km. Gra-žiškių vl. Vilkaviškio apsk.

90. Jonas Šileika - Darinskas, gim. Miežiškiu km. Panevėžio apsk.

91. Kuzma Toni, gvy. Kanadoje, pa-ieško brolio Domininko ir sesers Barbaros Kuzminskių iš Daigų km. Tverių parap. Raseinių apsk. arba jų vaikų.

92. Greičius Antanas iš Vilkijos valsč., karui baigiantis buvęs ne-toli Berlyno.

93. Mrs. Eva Mazulaitis, gvy. JAV, paieško sesers Onos Stenkevičienės; Katrės Radzevičienės, An-elės Sakalauskienės ir Bronės Nič-manienės.

94. Andrius Balkavičius ir jo dvi dukterys: Ona ir Elena Balka-vičiūtės.

95. Gauti adresai: Vera Dzegužė, R. Giedraitienė, Adolfas Gudaitis, Albina Packevičiūtė - Keliacienė, Klemas Kuzmickas, Pranas Lip-skis, Leonas Mažeika, Petras Mar-kuza, Povilas Paškevičius, Petras Pliškevičius, Zofija Šumskytė-Proninskienė, Viktorija Simana-vičiūtė-Strangulienė, Juoz. Straz-das, Jonas Tamulevičius, Vytau-tas Tomkevičius.

Užklydę laiškai: Emilijai Šešku-tei iš Lietuvos.

LTB C/Kartotekos Vedėjas

Redakcija straipsnius talso bei trumpina savo nuožiūra ir nesunaudojė rankraščių nesaugo.

● Už skelbimų turinį redakcija neatsako. ● Užuojautes, sveikinimai ir skelbimai bei pranešimai iki 10 petito eilučių — 5. DM. toliau už kiekvieną eilutę po 50 pf. ● Paieškiojimo skelbimai privalo būti apmokėti už kiekvieną paieškiojamą asmenį po 1. DM. ● Už skelbi-mus ir paieškiojimus pinigai siųsti kartu su tekstu. ● Platintojai už surinktą prenumeratą ir parduotus paskirus numerius gauna 10 % nuoaidos. Laikraščio grąžinimai venglini. ● Prenumeratos mokesčiai su pašto ir ekspediciojos išlaidomis vienam mėnesiui 3. DM, už-sienyje 4. DM.

Printer: Verlagsanstalt Manz, Dillingen/Donau. — Population to be served: 20.000.

Amerika sustiprina Atlanto laivyną

Daily Mail sp. korespondentas praneša iš Washingtono, jog JAV laivynas koncentruojamas Atlanto pakraščiu uostuose, kad galėtų pa-remti Atlanto pakta. Paskutiniu me-tu iš Ramiojo Vandenyno buvo per-gabenti 16 naikintuvų į Atlantą. Tai esąs pirmas toks žingsnis Atlanto laivynui sustiprinti ir padaryti jį pa-jėgiu sutriuškinti kiekvieną Sovietų Sąjungos laivų sukaupimą, jeigu įvyktų karas.

Atėinantį mėnesį JAV Atlanto lai-vyną sudarysį svarbiausia šie lai-vai: 6 puolamieji lėktuvnešiai, 8 lengvieji ir lydimieji, vienas kovos laivas, 12 kreiserių, 117 naikintuvų, 48 povandeniniai, 56 amfibiniai, 61 minosvydžiai ir patuliniai ir 100 pa-galbiniai.

Kartu laikantis prie taikos meto biudžeto reikalavimų, Amerikos Ra-miojo vandenyno laivynas būsiąs su-mažintas į griaučini, nes toje srityje rusai turį labai silpną laivyną. Toje srityje ir bazės paliekamos nuoša-lyje, o Atlanto sritis sustiprinama.

● JAV senats priėmė 70 balsų prieš 7 Marshallio planą dar 15 mėnesių, pagal kurį paskiriama 5.580.000.000 dolerių Europai remti. Taip Vakarų Europa vėl bus užversta Amerikos gėrybėmis ir susilpnintas komunistų ginklas.

● JAV gubernatoriaus pavaduoto-jas generolas majoras G. Hais Vo-kietijoje buvo pakviestas Berlyne JAV kariuomenės dieną dalyvauti priėmi-me Sovietų aukštus pareigūnus — Se-mionov ir Dratvin, — bet jie vėliau pareiškė, jog negalėsią dalyvauti.

● Bulgarija ir Čekoslovakija pasi-keitė ratifikacijos dokumentais, ku-rie nustato abiejų kraštų draugišku-mą, bendradarbiavimą ir tarpusavę pagalbą.

● Kinijos komunistai pradėjo iš sunkiosios artilerijos apšaudyti pie-tinėje Yangtze upės pusėje naciona-listų pozicijas. Komunistų kariuo-mėnė masiniai sienka prie upės ir ruošiasi puolimui vyriausybinių sostinės Nankingo.

Komunistų radijo pranešimu iš Pekino, jie jau pradėję keltis per Yangtze upę. Daugumas pabėgėlių pradeda grįžti į komunistų užimtas sritis. Nežiūrint vykstančių kovų, derybos vis dar vykstančios. (R)

Branch, 183 St. Catherine East, Mont-real, Que. Canada.

Mėčys Sutkevičius, Leidėjas (13b) München 9, Pilgersh.-Str. 21/L.

SKELBIMAS

Yra galimybė išemigruoti į JAV šeimai, jeigu ji būtų surasta. Ponas John de Putron iš Lincoln, Nebras-ka, kreipėsi į IRO prašydamas padėti surasti DANNI GAILIUS su šeima, siūlydamas visą, perkėlimui reika-lingą paramą kaip a. garantijas, dar-bo sutartis ir t.t.

Kurie galėtų suteikti informaciją apie GAILIŲ šeimą prašomi rašyti šiuo adresu: MISS MARCELAS LAJ-CHERT, Public Information Office, IRO Headquarters, Palais Wilson, Geneva.

Paskutinė jų žinoma gyvenamoji vieta — Detmold, Britu zona. Anks-tyvesnėji adresai: Halle/Saale ir Wernigerode.

Pranešimai

GEGUŽĖS 18 D. — LTB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Tremtinių Tarybos suvažiavimas numatoma sušaukti š. m. gegužės 18 d. Hanau. Apygardos, kuriose dar neįvykdyti rinkimai į Tremtinių Ta-rybą, pasiskubina kaip galint grei-čiau tuos rinkimus įvykdyti.

LTB

Jau išėjo iš spaudos Naujas Lietu-vių Tremtinių Bendruomenės Statu-tas. Kaina 0,50 DM. Galima gauti Apygardų ir Apylinkių Komitetuose.

LTB

MUSŲ KELIAS

Išsina trečiadieniais ir šeštadieniais

Dillingen a. d. Donau, Kapuzinerstr. 16

Vyr. Redaktorius D. Penikas

Redaktorius Al. Laikūnas.

Lithuanian Newspaper „OUR WAY“, Semi-Weekly. Authorized by EUCOM HQ, Civil Af-fairs Division. Authorization No. UNDP 208. Circulation 4000.

MŪSŲ KELIAS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Vieną dieną turės ateiti galas melui

Pasikalbėjimas su A. L. Misijos pirmininku adv. Antanu Oliu

KAIP žinoma, balandžio 30 d. New Yorke įvyksta tautinės srovės seimas. Seimo paruošiamiesiems darbams vadovauja A. L. Misijos pirmininkas Adv. A. Oliš. Sekmadienį, balandžio 3 d. — adv. A. Oliš buvo iš Chicago specialiai atvykęs į New Yorką pasitarti su atitinkamais asmenimis šaukiamo seimo reikalais. Ta proga mūsų korespondentas turėjo su adv. A. Oliu skaitytąjį skirtą pasikalbėjimą.

— Kodėl Amerikos Lietuvių Misija sustabdė savo darbą?

— Amerikos Lietuvių Misija yra atlikusi labai vertingą darbą tuo metu, kai dar Amerikos lietuviai neturėjo veningos tvirtos organizacijos Lietuvos bylai ginti ir lietuvių tremtinių reikalams aiškinti. Per ketveris metus ji dosnia lietuvių parama ir nuosirdžiu pritartimu kėlė ir gynė Lietuvos laisvės klausimą visur, kur tatau buvo reikalinga. AL Misijos pastangomis — yra pavykę pasiekti visą eilę Amerikos valdžios palankių nusistatymų Lietuvos reikalams. Be abejo, tatau buvo galima atlikti tik energingą Misijos dalyvių pagalbą ir jų visų didelio pasiaukojimo dėka.

Bet šiandien, kada Lietuvos laisvinimo darbas — tiek, kiek jis priklauso nuo mūsų — yra bendru susitarimu perėjęs vien į AL Tarybos rankas, tai Misijos atskira veikla pasidarė neberekalinga. Visas Misijos jėgas skirtas Lietuvos laisvinimo uždaviniams, mes dabar nukreipėme į ALT.

— Kaip tautinės srovės atstovas, ką galėtumėt pasakyti apie Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą?

— Amerikos Lietuvių Tarybos veikla galutinai tegalės būti įvertinta tik tada, kai ji ją užbaigs laimingai Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Tuo tarpu Tarybos pats didysis uždavinys yra pritraukti Amerikos lietuvių kuo aktingesniams pasireiškimui Lietuvos laisvinimo darbe. AL Taryba, aišku, negali imtis tokių uždavinių, kurie priklauso teisėms Lietuvos išlikusios valdžios atstovams. Bet ji visomis priemonėmis remia žygius viso pasaulio lietuvių, kurie organizuoti veda kultūros ir diplomatijos kovą dėl Lietuvos teisės gyventi be svetimos prievartos.

Amerika turi ir taiko tarptautinėje politikoje atitinkamus nusistatymus sudarytus iš įvairių apskaičiavimų. Manau, kad ALT veikla turi derintis prie tų nusistatymų ir remti savo darbą Amerikos politikos principais.

— Kaip jūs vaizduojatės lietuvių „kultūros kovą“ dėl Lietuvos nepriklausomybės?

— Aš ją suprantu taip: visi lietuviai, kuriems Lietuvos atstatymas yra vienas iš brangiausių, visokių būdais reikia, kad kuo plačiau pasisklistų pasaulyje geras ir teisingas Lietuvos nelaimių supratimas. Mums lietuviams. Amerikos piliečiams, yra ypatingai svarbu, kad Lietuvos laisvės klausimas kuo plačiau sudomintų

Amerikos visuomenę. Keldami vis didesnę susidomėjimą Lietuvos reikalais, mes atsidarome plačią rėmus į aiškesnę ir tikresnę Amerikos valdžios pagalbą mūsų kilmės kraštui. Šioje srityje labai daug gali padaryti atskiros lietuvių organizacijos, jei tik jos planingai ir sumaniai toki darbą vykdys.

— Mes žinome apie Jūsų labai tamprus ryšius su įtakingais valdžios žmonėmis Washington. Kokius turite išpuodžių dėl ateities?

— Mano išpuodžiai — geri. Įvykiai rodo, kad vieną dieną turės ateiti galas melui ir apgaulei, kuri ne tik Lietuvai, bet ir kitoms tautoms Europoje yra išplėję laisvę savarankiškai gyventi ir augti. Kantrybės mums dar reiks. Bet viltis didėja kiekvieną dieną. Mus, lietuvius, valdžios sluoksniai Washingtone laiko

ištikimais draugais. Mes ten surandame pasigėrėjimą lietuvių aiškiu nusistatymu prieš sovietišką tironiją ir randame nuosirdų pritartimą Lietuvos laisvinimo pastangoms. Galime neabejoti, kad tos pastangos duos gerų vaisių.

— Ko laukiate iš tautinės srovės pirmojo seimo?

— Aš laukiu iš seimo dviejų dalykų: — 1) jis turėtų nustatyti srovės vieningą ir pilną organizaciją ir 2) jis turėtų duoti gairių visai srovės veiklai, atsižvelgiant į pakitėjusias aplinkybes, į naujai atsiradusius uždavinius ir į naujus darbo galimumus bei kliūtis. Aš tikiu, kad Amerikos lietuviai, kurie visą laiką rėmė tautinės srovės veiklą, teisingai suprast šio seimo reikšmę ir jį visokeriopai parems. Kiekvienam Amerikos lietuviui, kurs savo min-

„How do you like Australia?“

MENINIAI PASIRODYMAI

Bė puikaus reprezentavimosi lietuvių skautų, kartas nuo karto pasirodo su savo meniniais parengimais ir šiaip Australijos lietuviai. Pirmutinis reprezentacijos egzaminas naujai atvykstančių lietuvių laukia, tai Bathurst pareinamoji stovykla. Plaukdamai mėnesį ir daugiau laiko jūra, keleiviai turi laive lyg tautines generalines repetitijas. O čia jau atvykęs kiekvienas imigrantų transportas turi parodyti, ką naujo iš Europos atsivežė. Tam tikslui yra rengiami kiekvieno transporto tarptautiniai koncertai ir tautodailės parodos. Kai kurias stipresnes menines grupes dar nuveža į Bathurst miesto teatrą parodyti platesniai australų publikai. Lietuviams su savo tautinėmis dainomis ir šokiais plačiau pasirodyti davė progą šiu metų vasario 16-tos minėjimas Adelaidės miesto katedros salėje. Suruoštamame koncerte dalyvavo smuikinkas Matukas, operos solistas Rutenis, akordionistas Sapauskas ir Adelaidės lietuvių tautinis dainų ir šokių ansamblis. Su šiomis pajėgomis išpildyta palyginti puiki dviejų valandų programa, kurios klausėsi virš 400 australų rinktinės publikos. Po koncerto, apart šiltų australų spaudos atsiliepimų ir idėjų šokėjų nuotraukų, Adelaidės tautinis ansamblis gavo keturis pakvietimus koncertuoti australams. Be šių koncertų, smuikinkas Matukas dažnai solo smuiku groja Adelaidės radiofone.

SPAUDA

Pirmutinio lietuviško spausdinto žodžio Australijos žemynie pionierius garbė tenka p. J. Glušauskui. Jis pats vos naujai atvykęs iš Europos, sunkiai dirbdamas ir gyvendamas palapinėje, dar praeitais metais išleido rotatoriumi spausdintą virš 20 puslapių dvisavaitinį lietuvišką laikraštį — „Australijos Lietuvis“. Jis vis tobulėdamas tebeina iki šios dienos. Tai gana populiarus, gyvas

ir sumaniai privačios iniciatyvos tvarkomas laikraštukas. Dabar p. J. Glušauskas užpildo iš Anglijos reikalingas mašinas ir greitai laiku „AUSTRALIJOS LIETUVIS“ išleis iliustruotą, spausdinamas fotostati- niu būdu.

Šių metų pradžioje, Sydney, kaip A.L.D.-jos organas, pasirodė ir kitas, jau spaustuvėje spausdintas, savaitinis laikraštis — „Mūsų Pastogė“. Atsakomasis redaktorius p. A. Baužė, faktinasis — rašytojas J. Žukauskas. Ši naujajai Australijos lietuvių sutiko su dideliu džiaugsmu. Linkėtina, kad tie du lietuviškieji žiburėliai, šviečiantieji tolimoje Australijoje, neužgesų.

Sia proga reikia paminėti ir Australijos Vyriausybės Canberroje leidžiamą anglų kalba mėnesinį laikraštį „The New Australian“. Jis skirtas specialiai naujiems Europos imigrantams (Special for Newcomers). Tai informacijos ir anglų kalbos mokymosi laikraštis. Visiems „naujiems australams“ siuntinėjamas veltui.

RELIGINIS GYVENIMAS

Religiniam susibūrimui kiek kiliu- do labai didelės lietuvių išlaikymas po plati Australijos žemyną ir stoka lietuvių kunigų. Iki šiam lakui turime tik du lietuvių kunigus, tai kun. J. Tamulis, praeitais metais atvykęs iš Amerikos, ir Tėvas Vyt. Balčiūnas, Sydney mieste. Dabar Adelaidės arkivyskupas Dr. Beovich parūpino ir išsiuntė įkeliavimo vizą kun. J. Jutuliui iš Romos. Šiaip Australijos katalikai kunigai, kiek išgaledami, stengiasi lietuviams katalikams padėti. Pvz. Adelaidės Arkivyskupo padėdum, atspausdinti ir išdailinti visiems Pietų Australijos katalikams kunigams išpažinties klausimų lapai, anglų ir lietuvių kalbomis, kad nemokantieji anglų kalbos lietuvių galėtų prieiti išpažinties pas australus kunigus. O Arkivyskupo sekretorius kun. Reardon uoliai moko lietuvių kalbos, kad jis pats galėtų lietuvius religiška aptarnauti. Be to, ir kito- se Australijos vietovėse daug moralinės ir šiaip paramos lietuvių susilaukia iš Australijos katalikų vyskupų ir kunigų.

SPORTAS

Si svarbi reprezentacijos sritis mūsų, tur būt, mažiausiai išnaudojama. Tam priežastys sekančios: beveik visi lietuviai išskirstyti po plačią Australiją, prie taip vadinamų sunkių darbų. Tas trukdo tautinėms sportininkų grupėms susispiesti ir vienetus, treniruotis ir rungtyniauti. O svarbiausia tai, kad dabar Australijos vasaros sezono sportą sudaro, tenisas, golfas, kriketas, vandens sportas, na žinoma ir svarbiausia, tai arklų lenktynės. Mums šis sportas neįprastas ir neprieinamas. Vienur kitur lietuvių sužadžia kreipšni ar šachmatais su kitų tautybių imigrantais, bet tas nesudaro žymesnio garso. Tiesa, vasario 18 d. lietuvis p. Šabanias Viktorijos provincijos vandens plaukymo rungtynėse laimėjo pirmą vietą. Tai pirmoji mūsų sporto „žvaigždė“ Australijoje.

Parako statinė Balkanuose

Viename savo straipsnyje apie situaciją Balkanuose šveicarų laikraštis „Journal de Geneve“ iškelia dvi aplinkybes, kurios žadina ypatingą Belgrado politinių vadų dėmesį. Pirmasis dalykas yra tai klausimas, ar įsikiš raudonoji armija, siekdama sunaikinti Tito karines pajėgas; antrasis dalykas — tai nežinia, ar Belgradas gali tikėtis sulaukti veiklios pagalbos iš Vakarų.

Laikraštis samprotuoja: „Situodu klausimai apsprendžia Jugoslavijos, o tuo pačiu ir visų Balkanų likimą. Vengrijos mieste, Debrečene, jau dirba rusų štabas, kuris iš tenai turėtų koordinuoti operacijas prieš Tito. Todėl ir Tito, kaip nurodo pro Jugoslavijos sienas prasiskverbianti informacija, didžiąją savo kariuomenės dalį esąs sukoncentravęs išilgai Vengrijos pasienio. Jeigu kal-

bėti apie Vakarų pagalbą, tai iki šiolei dar nebuvo reikšminga. Viena. Tito dar vis nelaikomas patikimu partneriu. Antra, tuo tarpu dar nėra intereso jį visiškai sukompromituoti Rytų aktyse, nes efektyvios Vakarų pagalbos suteikimo atveju tatau būtų savaime plaukianti pasekmė. Vis dėlto jau ir dabar nuolatos didėja žaliavos importas per Triesto uostą iš Vakarų ir tai jau keli mėnesiai. Taip pat pastebima, kad Washingtonas mažiau šaltumo berodo Tito atžvilgiu. Šisai gi iš savo pusės daugiausia pastangų panaudojo, kad išgytų bent minimumą pasitikėjimo, kartu pasilikdamas ištikimas ortodoksiniams marksizmui. Pilietinio karo pavojus Jugoslavijoje auga. Balkanų parako sandėlis grasina eksplozija,“ baigia laikraštis.

TURKIJA PASISAKO UŽ GINKLUOTĄ NEUTRALUMĄ

Pasirašius Atlanto pakta, kuriame Turkija nedalyvauja, turkų laikraštis „Hürriyet“ taip nusako būsimąją Turkijos politiką:

„Ar Atlanto pakte nusvers saugumo garantija ar rizika, palikime spresti atečiai. Turkija šiame pakte nedalyvauja ir tai yra didžiausias mūsų judėjimo laisvės užtikrinimas galime trečiame pasauliniame kare. Šitoji laisvė, kuri mums kaip ir antrajame pasauliniame kare įduoda į rankas neutralumo galimumus, gali pasikėsintoja sulaukyti nuo mūsų žemės. Paktas, kuris mums neuždeda jokių įpareigojimų, nega mūsų įtraukti ir į tuos pavojus, prieš kuriuos jis sukurtas. Hitleris gerai pažinojo Anatolijos karius, jis ne nedrįso jų užpulti. Mes negalime prileisti, kad vienas šiandienų galiųjų galėtų veikti mažiau išmintingai...“

„Turkijai nedalyvaujant Atlanto pakte, mūsų santykiai su Vakarų valstybėmis ne kiek nepasikeis, tačiau Turkijos pozicija, tuo būdu pasidariusi galimam ginkluotam neutralumui, aiškiai sustiprėja. Tasai ginkluotas neutralumas yra vienintelis išganingas kelias mūsų kraštui, nes priklausymas anam paktui džiaugsmo nebūtų teikęs.“

tai. Komunistų ir kultūrinio darbo trukdytojų mūsų tarpe negirdėti. Sako, Sydney mieste yra iš viso du senieji Australijos lietuviai „komunistai“. Bet jie eina į bažnyčią ir aukoja pinigų Lietuvos išlaisvinimo rinkliavai. Mat, ir jie nepritarė dabartinėms rusų okupacijai, bet svajoja apie Nepriklausomą komunistinę Lietuvą.

PABAIGA

Negirdėti lietuvių tarpe baistų girtuoklystų bei nusikaltimų. Jei ir pasitaiko vienur, kitur, koks menkas netaktas, tai tik lašas jūroje, prieš kitas tautybes. Daugumas yra gana taupūs. Pvz. Adelaidėje jau du lietuviai pirkto namukus po 800—700 svarų. Žinoma, dalį pasiskolino iš banko — dešimčiai metų. Kiti perka sklypus. Pakraštyje miesto sklypas kainuoja nuo 50 iki 100 svarų. Bet su jais praščiau, kad dėl statybinių medžiagų trūkumo Australijos valdžia sunkiai duoda leidimus naujai statybai. Jaunimas jau važinėja naujais motociklais, senesnieji dairosi nors ir padėvėtas automašinas, perka radijo aparatus ir gražiai apsirengia. Kiti negali sutapatyti, nes beveik visą uždarbį siunčia savo gimnazičiams bei draugams, dar tebevargantiesiems Vokietijoje. Tiesa, yra Adelaidėje vienas lietuvis, kuris taip prašilošė arklų lenktynėse, kad vaikščioja nepavalgęs ir prašinėja pas draugus užrūkyti. Jis vis dar tikisi atsisloiti.

Apskritai, Australijos lietuviai savo tautai gėdos nedaro. (Pabaiga)

V. Čepiauskas

Franco sostas siūbuoja

Generolas Franco kreipėsi į JAV pasiuntinį Madride ir Portugalijos prezidentą Salazar su pareiškimu, kad Ispanijos vyriausybė nebesanti pajėgi krašte išlaikyti tvarką ir rimtį, negavus garantijų apie didesnę Amerikos pagalbą, praneša danų liberalų laikraštis „Jylland-Posten“ (Aarhus, 49. 3. 28) ir išvedžioja toliau:

„Tuo pačiu metu Franco diplomacija ir jo propaganda labiausiai stengiasi išjudinti arabų pasaulį, kad šis veikėtų į JT reikalaujamas atšaukti nutarimą, pagal kurį visi sve-timųjų valstybių pasiuntiniai iš Madrido savo laiku turėjo išsivažinėti. Tuo pačiu tikslu stengiasi savo įtaką JAV ir D. Britanijoje išplėsti ir katalikiniai sluogsniai. Šitos visos kampanijos priežastys glūdi fakte, kad kaip tik dabar nebeišvengiamai pradėjo reikštis ilgai užsitęsusių Ispanijos ūkinės ir politinės izoliacijos

pasėkos. Per keletą paskutiniųjų mėnesių Ispanijos ūkinė būklė pablogėjo tiesiog gasdinančiai. Catalonijoje daugelis pramonės įmonių turėjo darbą nutraukti dėl elektros srovės trūkumo. Visame krašte be paliovos kyla kainos, o maisto produktų trūkumas, kuris juo toliau, tuo labiau didėja, gali turėti dar liūdnėsių išdavy, kadangi iš Argentinos mėsos nebesulaukiama. Ispanijos ūkiniai sluogsniai kalte dėl visa tai visai atvirai suverčia generolui Franco, jie reikalauja politinių reformų, kurios kartą baigtų Ispanijos izoliaciją ir pagaliau nutiestų jai kelią į Marshallio plano pagalbą. Net ir katalikų bažnyčia pradeda šalintis Franco. Taip paskutiniams metu visiems Ispanijos vyskupams nurodyta, kad jie vengtu teikti re- žimui bet kokią paramą ir pasisteng- ti nesudaryti išpuodžių, jog bažnyčia galinti solidarizuoti vyriausybei.“

Atlanto paktas senate

JAV prezidentas Trumanas Šiaurės Atlanto pakta pasuntė Senatui patvirtinti. Iteikdamas pakta, jis pareiškė, kad šis paktas yra kelias į taiką ir yra susijęs su dabartinės situacijos tikrove. Pasaulis pasidaro mažytis, vandenynai jau nebegali apsaugoti nuo brutalumo ir agresijos. Amerikiečiai jau esą patyrę, — patyrė per kraują ir susidūrimą, — kad jeigu norima atsiekti taikos, reikia dėl jos dirbti. Šis pažinimas priver- tės apsispręsti ir daryti viską, kad būtų užtikrintas taikos palaikymas.

Apibūdinę S. Atlanto pakto su- derinimą su J. Tautų nuostatais ir JAV konstitucija, prezidentas pažymėjo, jog Atlanto 12 tautų šventai pasižadėjo užtikrinti mažųjų tautų teises, kurioms teroru ir priepauda vienai po kitos lygiai, taip pat ir jų žmonėms, buvo atimta laisvė. Šios 12 tautų pasiryžo netapti tokiomis aukomis. (m)

● JAV biudžeto komitetas parla- mente patvirtino gynybos reikalams numatyti biudžetą penkiolikai mil- jardų dolerių.